

Video Dosyası İçin Kurgu Oluşturma ve Video Dosyası Geliştirme

BTY.6.2.8 · BTY.6.2.9 · BTY.6.2.10 — Video düzenleme programlarından yararlanma, video dosyası için kurgu oluşturma ve video dosyası geliştirme

Video dosyası hazırlamak; gerçek bir problemi seçip unsurlarını belirlemek, **senaryo panosu** hazırlamak, senaryoyu canlandırıp **çekmek**, uygun **video düzenleme aracıyla** düzenlemek ve doğru **uzantıyla** dışa aktarmaktır. Bu süreçte izin ve telif kurallarına uyar, deepfake'e karşı dikkatli olunuz.

Video ve Piksel

Video, ses, görüntü ve yazının bir araya gelmesiyle oluşan **hareketli** bir medya türüdür. **Görüntü nasıl oluşur?** ① kayıt: kamera ya da telefon görüntüyü alır → ② dijitalleştirme: görüntü sayılara dönüştürülüp bilgisayara aktarılır → ③ ekrana yansıtma: görüntü ekranda piksellerle yeniden oluşturulur.

Piksel, resmi oluşturan en küçük birimdir. Ekrandaki her renkli nokta bir pikseldir.

Çözünürlük arttıkça görüntü daha çok pikselden oluşur ve kalite artar. Örneğin: $8 \times 8 = 64$ piksel, $32 \times 32 = 1024$ piksel. Ekranın çözünürlüğü artınca pikseller küçülür.

Video İçin Donanımlar

Kamera

Görüntüyü kaydeder.

Web kamerası

Bilgisayara bağlanır, görüntüyü kaydeder.

Telefon / tablet

Taşınabilir kayıt ve düzenleme yapar.

Mikrofon

Sesi kaydeder.

Ekran kartı

Görüntüyü işleyip ekrana gönderir.

Ekran çıkış portları

Ekranı ya da projeksiyonu bilgisayara bağlar (HDMI, DisplayPort, DVI, VGA).

Fikirden Video Dosyasına 5 Adım

Örnek olay: Mert, teneffüste okul bahçesinde yerlere atılmış plastik şişeleri, kâğıtları ve ambalajları görür. Bu sorunu 5 adımda bir video dosyasına dönüştürdük.

① **Problemi seç:** Gerçek hayattan bir sorun seçeriz.

Örneğin: Okul bahçesindeki çöp sorunu

② **Unsurları belirle:** Karakter, mekân, olay ve mesajı seçeriz.

Örneğin: Mert, okul bahçesi

③ **Senaryo panosu hazırla:** 4–6 sahneyi çizer, altına açıklama yazarız.

Örneğin: 5 sahnelik pano

④ **Canlandır ve çek:** Rollerini paylaşıp, telefonla kaydederiz.

Örneğin: Mert'i bir arkadaşımız oynar

⑤ **Düzenle, kaydet, değerlendir:** Videoyu düzenler, saklar ve ölçütlerle değerlendiririz.

Örneğin: temiz_bahce.mp4

Problem, Unsurlar ve Senaryo Panosu

Yeşil beceri problemleri: okul bahçesindeki çöp sorunu · iklim krizi · su israfı · sıfır atık · enerji tasarrufu · geri dönüşümde ailenin rolü · dijital bağımlılık.

Mert'in hikâyesinin unsurları: karakterler (Mert, Ayşe, Hüseyin amca, okul müdürü) · mekân (okul bahçesi) · olay (sorunu fark eder, kampanya başlatır, değişim olur) · mesaj ("Görmezden gelme, sen de fark et!") · görüntü, ses ve yazı (bahçe görüntüleri, Mert'in kameraya konuşması, "Temiz Okul, Temiz Bahçe" afişi).

1 · Bahçedeki manzara

Mert yerdeki çöpleri görür ve kameraya konuşur.

2 · Gözlem ve farkındalık

Hüseyin amca çöpleri toplar. Mert: "Bu bizim sorumluluğumuz."

3 · Harekete geçiş

"Temiz Okul, Temiz Bahçe" kampanyası başlar.

4 · Değişim başlıyor

Çöpler azalır; Ayşe de arkadaşlarını uyarır.

5 · Mesaj

Mert: "Görmezden gelme, sen de fark et!"

✓ **Bütünlük:** sahneler sırayla birbirine bağlanıyor: sorun → fark etme → çözüm → mesaj.

✓ **Kullanışlılık:** kısa ve açık; izleyen kişi "Çöpümü yere atmamalıyım." mesajını alır.

Çekim, Kayıt ve Değerlendirme

Ekipteki roller: senarist · kameraman · sunucu · yönetmen · kurgu uzmanı.

Canlandır ve çek: senaryoyu canlandırırız; bir arkadaşımız telefon ya da kamerayla kaydeder.

Adlandır ve sakla: **grup_adı_tarih_senaryo_adı.mp4**
Örneğin: yesil_grup_12-10-2026_temiz_bahce.mp4 · doğru klasöre kaydeder, taşınabilir belleğe koymadan önce yedeğini alırız.

Değerlendirme ölçütleri: sahneler arası geçişlerin uyumu · görsel-işitsel öğelerin tutarlılığı · mesajın açıklığı · izleyici üzerindeki etki. Videomuzu yapay zekâ ile hazırlanan sürümle de karşılaştırırız.

Video Düzenleme Araçları

Video düzenleme programı
Bilgisayara kurulur. Örneğin: OpenShot, CapCut, Movavi Video Editor, Adobe Premiere, Adobe After Effects. **+** Çok özelliği var, internetsiz çalışır. **—** Kurulum ister, öğrenmesi zaman alır.

Yapay zekâ destekli araç
Bazı işleri otomatik yapar. **+** Hızlı ve kolaydır. **—** Kontrol bizde değildir; etik riskler vardır.

Ortak yönleri: zaman çizelgesi · kesme · geçiş · yazı ekleme.

Seçerken sor: kullanımı kolay mı? · işlem hızlı mı? · amacıma uygun mu?

Çevrim içi araç
Tarayıcıda açılır. **+** Kurulum gerekmez, her cihazdan açılır. **—** İnternet gerekir, özellikleri sınırlı olabilir.

Arayüz ve Temel İşlemler

OpenShot arayüzü (örnek program): Dosyaları içe aktar · Proje dosyaları · Geçişler ve efektler · Video ön izlemesi · Zaman çizelgesi ve izler · Jilet (kesme aracı) · Başlık menüsü · Videoyu dışa aktar.

Kesme
Ortadaki istemediğimiz bölümü çıkarırız.

Kırpma
Klibin başındaki ya da sonundaki fazlalığı atarız.

Geçiş
İki sahneyi yumuşakça birbirine bağlarız.

Efekt
Görüntüye parlaklık, bulanıklık gibi etkiler ekleriz.

Başlık ve jenerik
Başa videonun adını, sona emeği geçenleri yazarız.

Hız, renk ve ses
Hızı, renk tonunu ve ses dengesini değiştiririz; müzik konuşmayı bastırmamalı.

Dışa Aktarma ve Dosya Uzantıları

.mp4
En yaygın biçim; telefon, tablet ve bilgisayarların çoğunda açılır. İnternette paylaşmak için.

.avi
Microsoft geliştirmiştir; kalitesi yüksek, dosyası büyüktür. Televizyonda izlemeye de uygundur.

.wmv
Windows Media Player için geliştirilmiştir; Apple cihazlarında ek program gerekebilir.

.mov
Apple geliştirmiştir; kalitesi yüksek, boyutu büyüktür.

.mkv
Bir dosyada birden çok ses ve altıyazı taşıyabilir; bazı cihazlar açamayabilir.

Kural: video dosyasının kalitesi arttıkça boyutu da artar ve daha çok yer kaplar. Dışa aktarırken dosya adını, klasörü, biçimi (hedef) ve kaliteyi seçeriz.

Yapay Zekâ ve Etik

Yapay zekâ neler yapabilir? sahne geçişlerini otomatik ekler · konuşmaları altıyazıya çevirir · renkleri düzeltir. **+** Hız ve kolaylık · **—** kontrol eksikliği ve etik riskler.

İzin al
Arkadaşımızın görüntüsünü izni olmadan videoya eklemeyiz.

Telifi sorgula
Başkasının videosundan izinsiz kesit almayız; müziğin telifine bakarız.

Deepfake'e dikkat
Yapay zekâ hiç yaşanmamış görüntüler üretebilir; izlediğimiz her video gerçek olmayabilir.

Kaynağı belli olmayan videoyu paylaşmadan önce kontrol ederiz; yapay zekânın yaptığı altıyazı ve düzenlemeleri de biz kontrol ederiz.

Anahtar Kavramlar

